Cwis mawndiroedd

Datganiadau ac atebion

Rownd	Datganiad	Ateb	Ffaith
1	Mawndiroedd yw storfa garbon naturiol fwyaf y byd.	Gwir!	Mae mawndiroedd yn ymestyn dros lai na 3% o arwyneb y Ddaear, ond credir eu bod yn cynnwys dwywaith cymaint o garbon â choedwigoedd y byd. Oherwydd hyn, maent yn hollbwysig o ran amddiffyn rhag effeithiau newid hinsawdd.
2	Mae mawn wedi'i wneud o gymysgedd o dywod a chlai.	Gau!	Mae mawn wedi'i wneud o ddeunydd planhigion sydd wedi pydru'n rhannol, migwyn (*sphagnum*) yn bennaf, ac mae'n ffurfio mewn amodau dwrlawn.
3	Mae rhai rhywogaethau o figwyn yn gallu storio 16-26 gwaith eu pwysau sych mewn dŵr.	Gwir!	Carpedi amryliw trwchus wedi'u gwneud o liaws o blanhigion migwyn unigol yw sylfaen mawndiroedd, gyda'r dŵr yn cael ei storio yn eu strwythurau sbyngaidd.
4	Mae mawndiroedd yn cynnig lleoedd i anifeiliaid bori.	Gwir!	Os cânt eu rheoli'n ofalus, gellir gweld gwartheg, defaid a cheffylau'n pori ar fawndiroedd. Hefyd, gellir torri'r brwyn sy'n tyfu ar fawndiroedd ar gyfer creu deunydd gorwedd i dda byw.
5	Mae mawndiroedd yn darparu bwyd i bobl.	Gwir!	Mae modd dod o hyd i fwyar duon, eirin gwyllt, eirin ysgaw, llus a llugaeron yn tyfu'n wyllt ar fawndiroedd.
6	Mae gan bridd mawn gynnwys lleithder o lai na 50%.	Gau!	Mae mawn mewn gwlyptiroedd yn debygol o fod â chynnwys lleithder o fwy na 95%, os yw heb ei droi. Credir bod mwy o bethau solet mewn llaeth nag mewn mawn!
7	Mae mawndiroedd a niweidiwyd yn cyfrannu'n fawr at allyriadau nwyon tŷ gwydr.	Gwir!	Bob blwyddyn, mae mawndiroedd yn rhyddhau bron i 6% o allyriadau CO_2 y byd. Felly, gall adfer mawndiroedd arwain at leihad sylweddol mewn allyriadau a'n helpu i daclo newid hinsawdd.

Rownd	Datganiad	Ateb	Ffaith
8	Gall mawndiroedd helpu i atal perygl llifogydd.	Gwir!	Mae arwyneb mawndiroedd yn arbennig o arw. At hynny, i raddau maen nhw'n gweithredu fel sbwng. Mae'r ddau beth hwn yn helpu i liniaru llifogydd a sychder drwy arafu llif dŵr drwy'r dirwedd mewn cyfnodau o law trwm. Mewn cyfnodau o ddiffyg glaw, maen nhw'n helpu i gadw ac ymestyn llif y dŵr.
9	Mae mawn sydd â dyfnder o 10 metr yn cymryd mil o flynyddoedd i ffurfio.	Gau!	Mae mawn sydd â dyfnder o 10 metr yn cymryd 10,000 o flynyddoedd i ffurfio. Mae priddoedd mawn yn cronni oddeutu 1mm bob blwyddyn, felly gall gymryd hyd at 1,000 o flynyddoedd i 1 metr o fawn ffurfio!
10	Mae priodweddau gwrthfacteriol gan figwyn.	Gwir!	Mae pobl wedi gwneud defnydd o briodweddau gwrthfacteriol migwyn, ynghyd â'i allu i amsugno hylifau, ers canrifoedd. Am ei briodweddau amsugnol a gwrthfacteriol fe'i defnyddiwyd yn effeithiol yn ystod y Rhyfel Byd Cyntaf a'r Ail Ryfel Byd i drin clwyfau, drwy sterileiddio ac atal madredd.

Dysgu yn yr amgylchedd naturiol, dysgu amdano a dysgu ar ei gyfer.

Chwilio am fwy o adnoddau dysgu, gwybodaeth a data?

Ewch i: **https://cyfoethnaturiol.cymru/dysgu**

Fformat gwahanol: print bras neu iaith arall, cysylltwch â:
ymholiadau@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk

0300 065 3000

NATURA 2000
Life
Noddir gan Lywodraeth Cymru
Sponsored by Welsh Government